

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium duklianskych hrdinov, Komenského 16, Svidník
4. Názov projektu	Zvýšenie čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti na Gymnáziu duklianskych hrdinov vo Svidníku
5. Kód projektu ITMS2014+	312011V690
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	18. 10. 2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Učebňa cudzích jazykov
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Vlasta Volčková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	http://www.gdh.sk/kluby

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia: Zmeny v čítaní v digitálnej dobe a ich dopad na upevňovanie čitateľskej gramotnosti

klúčové slová: digitalizácia, čitateľská gramotnosť

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

V prvom bode stretnutia sme diskutovali na tému čitateľská gramotnosť a digitálna doba ako takú. Čitateľská gramotnosť je rozhodujúcim faktorom pre správny detský vývoj. Digitálna doba však prináša výzvy najmä pre žiakov a začínajúcich čitateľov. V súčasnej dobe je úplne normálne, že aj malé deti dokážu bez problémov pracovať s tabletmi a deti sa učia vďaka technológiám. Aj my dospelí trávim veľa času čítaním emailov či správ na Facebooku. Avšak toto všetko vedie k tomu, že dochádza k transformácii nášho neurónového obvodu v mozgu. Ľudská gramotnosť sa vyvinula pred viac ako 6000 rokmi z jednoduchého dekódovania základných informácií až po súčasný vysoko prepracovaný mozog. Ten nám umožňuje rozvinúť intelektuálne procesy, vedomosti, úvahy a dedukcie, kritické analyzovanie a empatiu. Všetky tieto ľudské schopnosti však môžu byť ohrozené prechodom na čítanie založené na digitálnych zdrojoch. Spoločnosť nechýbuje inováciami, ale tým, že ignoruje to, čo znižuje a zanedbáva svojimi inováciami. V tomto kľúčovom momente spoločnosť potrebuje konfrontovať to, čo je zanedbané v čítaní vďaka médiám. Dnešné deti si už totižto mnoho schopností nevyvíjajú. Schopnosť čítať sa nevyvinie tak prirodzene ako napríklad schopnosť rozprávania, ale potrebuje vhodné prostredie na to, aby sa vyvinula. Pri vyvíjaní sa adaptuje tomu, čo prostredie vyžaduje, napríklad aj rozdielnym systémom písania či rôznym médiami. Výsledkom toho, že používame najmä médiá, ktoré nás nútia venovať sa multitaskingu a všetko vykonávať rýchlo, je, že dokážeme čítaniu venovať menej času a skutočnému hlbokému čítaniu venujeme omnoho menej času. Takto sa schopnosť empatie ani kritického analyzovania prečítaného textu nevyvinie.

V druhom bode stretnutia sme sa zamýšľali, čo môže byť problémom. Prečo to tak je, že študenti majú problém s čítaním s porozumením v dnešnej dobe. Mnoho študentov na stredných školách sa vyhýba čítaniu klasických diel, pretože nemajú dostatok trpezlivosti na čítanie dlhých komplexných textov. Namiesto toho, aby sme sa zaoberali študentskou netrepezivosťou, je dôležité zaoberať sa tým, čo k nej vedie. Neschopnosť študentov čítať kriticky zložitejšie texty, alebo aj neschopnosť ľudí celkovo čítať zložité vety používané v zákonoch či zmluvách. Mnohé štúdie ukázali, že používanie digitálnych obrazoviek môže zhoršiť schopnosť študentov čítať. Nórska štúdia zistila, že žiaci, ktorí čítali text na papieri, dokázali text pochopiť lepšie ako ich spolužiaci, ktorí čítali ten istý text na elektronickej čítačke kníh. Skupinka, čítajúca tlačenu verziu, si dokázala zase lepšie zapamätať detaily príbehu. Výskumný tím v zložení lingvističky, kognitívneho vedca a ľudí, zaoberajúcich sa výskumom médií zistil, že negatívny vplyv digitálnych médií je viditeľný, už keď je dieťa v štvrtej triede na základnej škole. Pozorovateľný výsledok je nielen na pochopení prečítaného, ale aj na vývoji empatie. Možnosť straty empatie a kritického analyzovania prečítaného je nielen o tom, na akom médiu a čo čítame, ale aj o tom, za akým účelom čítame. Netýka sa však len mládeže, ale každého z nás. Strata týchto schopností ovplyvňuje našu schopnosť orientácie v informáciách a podporuje našu náchylnosť k falošným správam.

13. Závery a odporúčania

V závere nášho stretnutia sme sa zhodli, že vývoj tejto doby neovplyvníme, takže musíme hľadať riešenia, ako študentom pomôcť rozvíjať čitateľskú gramotnosť. Jedným zo spôsobov je začať používať digitálne texty, napr. zo sociálnych sietí alebo e-kníh, a tak im ukázať, že nie je dôležité kde to čítajú, ale ako sa k tomu postavia. Táto digitálna doba ide neuveriteľne rýchlo dopredu, a preto aj my sa musíme snažiť napredovať a vyberať texty podľa toho, s čím prídu študenti skutočne do kontaktu v reálnom živote.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Ivana Loziňaková Saganová
15. Dátum	18. 10. 2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Vlasta Volčková
18. Dátum	18. 10. 2021
19. Podpis	